

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 3 marca 2015 r.

RM-10-12-15

Pan Radosław SIKORSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z projektem aktu wykonawczego.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁾) po art. 42 dodaje się art. 42a w brzmieniu:

„Art. 42a. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, może ustanowić, w drodze uchwały, rządowy program mający na celu udzielanie pomocy finansowej na pokrycie kosztów związanych z kształceniem w zagranicznych uczelniach, zwany dalej „programem”.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa termin realizacji programu oraz środki przeznaczone na jego realizację.

3. Uczestnikami programu mogą być obywatele polscy lub obywatele Unii Europejskiej i członkowie ich rodzin w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525), którym przysługuje prawo pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące w rozumieniu tej ustawy, oraz osoby posiadające status rezydenta długoterminowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będący:

- 1) absolwentami studiów pierwszego stopnia, którzy ukończyli studia nie wcześniej niż w roku poprzedzającym zgłoszenie do udziału w programie,
 - 2) studentami, którzy nie wcześniej niż w roku poprzedzającym zgłoszenie do udziału w programie ukończyli trzeci rok jednolitych studiów magisterskich
- nieposiadający tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego i zakwalifikowani na studia magisterskie w jednej z zagranicznych uczelni, których lista jest ustalana w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 13.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198.

4. Pomoc finansowa udzielana w ramach programu może obejmować środki na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, chesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdu oraz ubezpieczeń.

5. Pomoc finansowa udzielana w ramach programu podlega zwrotowi.

6. Uczestnik programu, z zastrzeżeniem ust. 7, nie jest obowiązany do zwrotu udzielonej pomocy finansowej, jeżeli:

- 1) w okresie 10 lat od ukończenia studiów w zagranicznej uczelni będzie odprowadzał w Rzeczypospolitej Polskiej składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne przez łączny okres 5 lat lub ukończy studia trzeciego stopnia w jednostce organizacyjnej posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia naukowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki;
- 2) z przyczyn nieleżących po jego stronie nie podejmie albo nie ukończy studiów w zagranicznej uczelni lub nie podejmie działań, o których mowa w pkt 1.

7. Uczestnik programu jest obowiązany do zwrotu udzielonej pomocy finansowej w przypadku:

- 1) niepodjęcia albo nieukończenia studiów w zagranicznej uczelni finansowanych w ramach programu, z przyczyn leżących po jego stronie;
- 2) braku postępów w nauce, w szczególności niezyskania zaliczenia kolejnego semestru studiów lub roku studiów.

8. Środki na pomoc finansową są przekazywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

9. W sprawach dotyczących udzielenia pomocy finansowej w ramach programu oraz zwolnienia z obowiązku zwrotu tej pomocy nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

10. Na rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie udzielenia pomocy finansowej w ramach programu służy, w terminie trzydziestu dni od dnia jego doręczenia, skarga do właściwego sądu administracyjnego.

11. Pomoc finansowa jest udzielana uczestnikom programu na podstawie umowy.

12. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przedstawia Radzie Ministrów, w terminie do dnia 31 grudnia, sprawozdanie z przebiegu realizacji programu za rok poprzedni.

13. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb kwalifikowania uczestników programu,
- 2) szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy finansowej w ramach programu oraz formę i szczegółowy zakres tej pomocy,
- 3) przypadki, o których mowa w ust. 6 pkt 2,
- 4) sposób dokumentowania i potwierdzania okoliczności, o których mowa w ust. 6,
- 5) sposób ustalania listy zagranicznych uczelni, do których zakwalifikowanie uprawnia do uczestnictwa w programie

– uwzględniając konieczność właściwej oceny merytorycznej wniosków przez ekspertów, pierwszeństwo w dostępie do programu osób posiadających wybitne osiągnięcia naukowe, szczególne okoliczności niezależne od uczestników programu uniemożliwiające im lub w znaczny sposób utrudniające uczestnictwo w programie, potrzebę wnikliwej oceny każdej z przesłanek stanowiących podstawę do zwolnienia z obowiązku zwrotu pomocy finansowej udzielonej w ramach programu, rankingi zagranicznych uczelni oraz możliwości budżetu państwa.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.²⁾) w art. 21 w ust. 1 po pkt 40c dodaje się pkt 40d w brzmieniu:

„40d) świadczenia otrzymane w ramach rządowego programu ustanowionego na podstawie art. 42a ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁾) w związku z kształceniem w zagranicznych uczelniach na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, czesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdu i ubezpieczeń;”.

Art. 3. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi:

- 1) w 2016 r. – 18 510,5 tys. zł;
- 2) w 2017 r. – 39 657,2 tys. zł;
- 3) w 2018 r. – 47 557,2 tys. zł;
- 4) w 2019 r. – 48 077,2 tys. zł;
- 5) w 2020 r. – 48 077,2 tys. zł;
- 6) w 2021 r. – 48 077,2 tys. zł;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 440, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 21, 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 73 i 211.

- 7) w 2022 r. – 48 077,2 tys. zł;
- 8) w 2023 r. – 29 566,6 tys. zł;
- 9) w 2024 r. – 8 420,0 tys. zł;
- 10) w 2025 r. – 520,0 tys. zł.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące.

3. W przypadku gdy wydatki z budżetu państwa na realizację programu w danym roku powodowałyby zagrożenie przekroczenia limitu, określonego w ust. 1, w roku tym ogranicza się liczbę nowych uczestników programu w stopniu gwarantującym zapewnienie finansowania świadczeń dla uczestników programu.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest stworzenie podstawy prawnej umożliwiającej finansowanie z budżetu państwa rządowego programu umożliwiającego wspieranie wybitnych studentów w podejmowaniu studiów magisterskich w najlepszych uczelniach na świecie.

Projektowane regulacje są odpowiedzią na zobowiązania podjęte przez europejskich ministrów do spraw szkolnictwa w kwietniu 2009 r. w Leuven i Louvain-la-Neuve, zgodnie z którymi w roku 2020 co najmniej 20% studentów uzyskujących dyplom w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego powinno wcześniej odbyć okres studiów lub szkolenia za granicą. Jednym z wariantów realizacji tego założenia jest udzielenie wsparcia finansowego studentom podejmującym kształcenie za granicą ze względu na fakt, iż często barierą w podjęciu decyzji o studiach w zagranicznych uczelniach są wysokie koszty związane z kształceniem, co czyni te studia niedostępnymi dla osób o przeciętnym statusie materialnym.

Obowiązujące regulacje prawne nie przewidują możliwości pokrywania kosztów kształcenia w zagranicznych uczelniach ze środków budżetu państwa. Ustanowienie rządowego programu – zapowiedzianego przez Prezesa Rady Ministrów w *exposé* – umożliwi udzielenie pomocy finansowej wybitnym studentom zamierzającym podjąć studia magisterskie w renomowanych uczelniach zagranicznych, których lista określona zostanie przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sposób przewidziany w rozporządzeniu wydanym na podstawie projektowanego art. 42a ust. 13 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. W założeniu rządowy program ma stworzyć szansę rozwoju dla wybitnych studentów, w tym osób, dla których przeszkodą w zdobywaniu wiedzy i międzynarodowego doświadczenia jest ich sytuacja materialna.

Rządowy program, do którego ustanowienia i realizacji ma upoważnić przedmiotowy projekt, będzie skierowany do wybitnych studentów, którzy już podczas studiów w Polsce uzyskali wyjątkowe osiągnięcia naukowe. Uzupełnienie wiedzy w najlepszych światowych uczelniach pozwoli im na rozwój potencjału intelektualnego. W celu zapewnienia optymalnych efektów programu proponuje się wprowadzenie w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym rozwiązania zakładającego ciągłość procesu kształcenia. Z tego względu jest ono adresowane do studentów, którzy ukończyli trzeci rok jednolitych studiów

magisterskich, oraz absolwentów studiów pierwszego stopnia. Ponadto warunek ten powinien być spełniony nie wcześniej niż w roku poprzedzającym zgłoszenie do udziału w programie.

Z uwagi na przeznaczenie pomocy finansowej, która będzie udzielana uczestnikom programu na pokrycie kosztów czesnego oraz innych kosztów determinowanych przez odbywanie studiów w zagranicznych uczelniach, proponuje się, aby otrzymane świadczenia były zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych. Należy wskazać, że obowiązujące przepisy podatkowe przewidują zwolnienia od podatku wielu świadczeń o podobnym charakterze, w tym świadczeń otrzymywanych przez studentów. Należą do nich m.in. stypendia za wyniki w nauce i świadczenia pomocy materialnej. Ze zwolnienia podatkowego korzystają także inne kategorie należności o charakterze zbliżonym do świadczeń, które otrzymują uczestnicy programu, tj. diety czy koszty podróży. Biorąc pod uwagę powyższe, uzasadnione jest objęcie pomocy finansowej udzielanej uczestnikom rządowego programu wskazanym zwolnieniem podatkowym.

Niniejszy projekt ustawy zmienia następujące ustawy:

- 1) ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym

W projektowanym art. 42a ust. 1 przewiduje się wprowadzenie w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym podstawy prawnej do ustanowienia przez Radę Ministrów rządowego programu mającego na celu udzielanie pomocy finansowej wybitnym studentom w zakresie pokrywania przez nich kosztów kształcenia w zagranicznych uczelniach. Program zostanie ustanowiony na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w drodze uchwały Rady Ministrów.

Ponadto projekt ustawy określa warunki, jakie muszą spełnić osoby ubiegające się o udział w programie. W związku ze zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa Polski w Unii Europejskiej, wśród osób uprawnionych do uczestnictwa w programie oprócz obywateli RP dopuszcza się obywateli państw członkowskich UE, obywateli państw członkowskich EFTA, obywateli stron Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym i obywateli Konfederacji Szwajcarskiej oraz członków ich rodzin, jeżeli osobom tym przysługuje prawo pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, a także osoby posiadające status rezydenta długoterminowego na terytorium RP. Projekt zakłada, że w programie będą mogli wziąć udział absolwenci studiów pierwszego stopnia, którzy ukończyli te studia nie wcześniej niż w roku poprzedzającym zgłoszenie do udziału w programie, oraz studenci, którzy nie wcześniej niż w roku poprzedzającym zgłoszenie do

udziału w programie ukończyli trzeci rok jednolitych studiów magisterskich. Przewiduje się, że uczestnicy programu będą mogli otrzymać z budżetu państwa pomoc finansową na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, czesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdu oraz ubezpieczeń.

W projektowanym art. 42a ust. 5 i 7 przewiduje się, że pomoc finansowa udzielona w ramach programu będzie podlegać zwrotowi. W szczególności określa się, iż przesłankami powodującymi konieczność zwrotu tej pomocy jest niepodjęcie albo nieukończenie studiów z przyczyn leżących po stronie uczestnika lub brak postępów w nauce.

W projektowanym ust. 6 zaproponowano określenie przypadków, w których uczestnik programu byłby zwolniony z obowiązku zwrotu pomocy finansowej otrzymanej w ramach programu. Z możliwości tej będą mogli skorzystać uczestnicy programu, którzy w okresie 10 lat od ukończenia studiów w zagranicznej uczelni będą odprowadzać w RP składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne przez łączny okres 5 lat lub ukończą studia trzeciego stopnia w jednostce organizacyjnej posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia naukowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Zgodnie z projektowanym przepisem zwolnienie to dotyczyłoby również uczestnika programu, który z przyczyn nieleżących po jego stronie nie podjął albo nie ukończył studiów w zagranicznej uczelni lub nie podjął działań, o których mowa w projektowanym art. 42a ust. 6 pkt 1.

Pomoc finansowa będzie udzielana uczestnikom programu z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, na podstawie umowy. W projektowanym ust. 12 przewiduje się, że minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego będzie obowiązany corocznie przedstawiać Radzie Ministrów sprawozdanie z przebiegu realizacji programu. Projekt stanowi, że na rozstrzygnięcia w sprawie udzielenia pomocy finansowej przysługiwać będzie skarga do sądu administracyjnego.

Ponadto w projekcie (ust. 13) przewiduje się wprowadzenie przepisu upoważniającego Radę Ministrów do wydania rozporządzenia określającego m.in. sposób i tryb kwalifikowania uczestników, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy finansowej w ramach programu oraz formę i szczegółowy zakres tej pomocy, sposób ustalania listy zagranicznych uczelni, do których zakwalifikowanie uprawnia do uczestnictwa w programie, a także sposób dokumentowania i potwierdzania okoliczności, o których mowa w art. 42a ust. 6.

2) ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

W związku z tym, że świadczenia z budżetu państwa otrzymane w ramach rządowego programu będą przeznaczane na pokrycie kosztów rekrutacyjnych, czesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdu i ubezpieczeń, przewiduje się wprowadzenie w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych przepisu (art. 21 ust. 1 pkt 40d) stanowiącego podstawę zwolnienia tych świadczeń z podatku.

Ponadto, z uwagi na przepisy art. 50 ust. 1a, 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w projekcie ustawy określa się maksymalne limity wydatków z budżetu państwa w poszczególnych latach realizacji programu, będących skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy. W projekcie ustawy zaproponowano, aby minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego był organem odpowiedzialnym za wdrażanie mechanizmów korygujących.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych wyrażoną w piśmie z dnia 14 stycznia 2015 r. (znak: DPUE.920.1838.2014/8/msz) projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt przewiduje, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>dr hab. Daria Lipińska-Nałęcz, Podsekretarz Stanu w MNiSW</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Marek Korowajczyk, Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej e-mail: marek.korowajczyk@nauka.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>29.01.2015 r.</p> <p>Źródło:</p> <p><i>Exposé</i> Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UA52</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane regulacje są odpowiedzią na zobowiązania podjęte przez europejskich ministrów do spraw szkolnictwa w kwietniu 2009 r. w Leuven i Louvain-la-Neuve, zgodnie z którymi w roku 2020 co najmniej 20% studentów uzyskujących dyplom w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego powinno wcześniej odbyć okres studiów lub szkolenia za granicą.

Często barierą w podjęciu decyzji o studiach w renomowanych uczelniach zagranicznych są wysokie koszty związane z kształceniem, co czyni te studia niedostępnymi dla osób o przeciętnym statusie materialnym. Obecny stan prawny nie pozwala na finansowanie ze środków budżetu państwa kosztów kształcenia na studiach za granicą, w związku z czym podjęto działania w celu rozwiązania tego problemu.

Przedmiotowa propozycja zmian przepisów ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – której źródłem jest zapowiedź Prezesa Rady Ministrów w *exposé* – ma na celu stworzenie możliwości finansowania kosztów kształcenia w najlepszych zagranicznych uczelniach. Pozwoli to uzupełnić dostępną w Polsce ofertę skierowaną do młodych osób zainteresowanych studiami/prowadzeniem badań za granicą (m.in. Program Stypendialny dla Młodych Naukowców, Program Stypendialny Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Erasmus+ akcja 1 – Gwarancje kredytowe dla studentów studiów magisterskich), przez co przyczyni się również do poprawy prezentowanego wskaźnika.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje stworzenie podstawy prawnej umożliwiającej finansowanie z budżetu państwa programu rządowego umożliwiającego wspieranie wybitnych studentów w podejmowaniu studiów w najlepszych uczelniach na świecie. Program umożliwi udzielenie tym osobom pomocy finansowej w zakresie kosztów związanych z kształceniem. Proponuje się, aby świadczenia otrzymane w ramach programu były zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych. Program, zapewniając możliwość

finansowania kształcenia, uczyni te studia bardziej dostępnymi oraz stworzy szansę rozwoju wybitnym studentom. Projekt ustawy określa limit wydatków na przestrzeni 10 lat oraz mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu liczby nowych uczestników programu w sytuacji zagrożenia przekroczenia limitu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W krajach UE i OECD stosowane są różne metody wspierania mobilności studentów oparte o krajowy porządek prawny. Tytułem przykładu można wskazać, że programy stypendialne w Austrii realizuje spółka z o.o. (OeAD GmbH), w której wszystkie udziały należą do państwa, w Niemczech realizuje je fundacja utworzona przez uczelnie (DAAD), a na Litwie agencja publiczna.

	Studenci w USA (%)		Studenci w USA (%)
Państwo			
Austria	5,1	Włochy	5,7
Belgia	5,9	Luksemburg	0,8
Republika Czeska	4,7	Holandia	8,2
Dania	15,0	Norwegia	10,0
Estonia	3,8	Polska	3,7
Finlandia	5,7	Portugalia	4,0
Francja	9,3	Słowacja	1,1
Niemcy	6,4	Słowenia	5,2
Grecja	4,6	Hiszpania	12,5
Węgry	5,6	Szwecja	17,7
Islandia	9,0	Szwajcaria	10,3
Irlandia	3,8	Wielka Brytania	20,1

Tabela 1. Na podstawie: *Education at Glance OECD 2014, Table C4.4. Citizens studying abroad in tertiary education, by country of destination (2012)*

Dane przedstawione przez OECD pokazują, że tylko 3,7% wszystkich polskich studentów, którzy wybrali studia za granicą, studiuje na uczelniach amerykańskich, które według międzynarodowych rankingów zajmują najwyższe miejsca. W akademickim rankingu uniwersytetów świata z 2014 roku, który jest brany pod uwagę przy pracach nad projektem rządowego programu pomocy finansowej, wśród 30 najlepszych uczelni 22 to uczelnie amerykańskie. Przykładem może tu być Uniwersytet Harvarda, uczelnia zajmująca pierwsze miejsce w rankingu. Spośród 4796 studentów-cudzoziemców w tej uczelni jedynie 19 pochodzi z Polski, natomiast z Wielkiej Brytanii – 225, Niemiec – 169, Francji – 92, Włoch – 64, Hiszpanii – 48, Grecji – 34, Rumunii – 34, Austrii – 23, Irlandii – 22, Bułgarii – 18, Belgii – 16, Cypru – 12, Portugalii – 11.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rada Ministrów	1		Upoważnienie do ustanowienia programu mającego na celu udzielanie pomocy finansowej wybitnym studentom w zakresie kosztów kształcenia w zagranicznych uczelniach i podstawy do wydania rozporządzenia określającego warunki realizacji programu.
Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego	1		Upoważnienie do złożenia wniosku do Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu oraz do dysponowania środkami budżetowymi na realizację programu, składanie sprawozdań z realizacji programu oraz wdrażanie mechanizmów korygujących.
Uczestnicy programu	Okolo 700 osób – szacowana liczba uczestników programu, w 10-letnim okresie trwania programu	Założenia do programu przewidują, że rocznie pomoc finansowa będzie mogła być udzielona nie więcej niż 100 uczestnikom. Przy założeniu, że podczas	Umożliwienie studiowania w najlepszych zagranicznych uczelniach.

		dwóch ostatnich lat funkcjonowania programu nie odbędzie się nabór nowych uczestników (wygaszanie programu), całkowita liczba uczestników w latach 2016–2025 będzie wynosić około 700 osób.	
--	--	---	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został przekazany do konsultacji publicznych do:

- 1) Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- 2) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 3) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 4) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 6) Polskiej Akademii Nauk;
- 7) Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 8) Polskiej Akademii Umiejętności;
- 9) Komitetu Polityki Naukowej;
- 10) Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych;
- 11) Rady Młodych Naukowców;
- 12) Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
- 13) Parlamentu Studentów RP;
- 14) Niezależnego Zrzeszenia Studentów;
- 15) Zrzeszenia Studentów Polskich;
- 16) Fundacji na rzecz Nauki Polskiej;
- 17) Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 18) Rady Działalności Pożytku Publicznego przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej;
- 19) Rzecznika Praw Absolwenta;
- 20) Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- 21) Stowarzyszenia TOP 500 Innovators.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania reprezentatywnym organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, odpowiednio na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167), tj. Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Konfederacji Lewiatan, Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Wolnym Związkiem Zawodowym „Sierpień 80” i Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa

Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Projekt ustawy został zamieszczony również w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym nie spowoduje bezpośrednich kosztów. Ich ocena będzie możliwa dopiero na etapie prac nad uchwałą Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu, do czego ma upoważnić przedmiotowy projekt. Podobnie jest w odniesieniu do potencjalnych korzyści.												

Wejście w życie zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych nie spowoduje kosztów.

Założenia do projektu rządowego programu przewidują 10-letni okres jego realizacji oraz limit naboru 100 uczestników w roku. Pełna analiza zostanie przedstawiona w trakcie prac nad projektem uchwały Rady Ministrów oraz rozporządzenia Rady Ministrów określającego warunki realizacji tego programu. Wstępne dane przedstawia poniższa tabela:

Rok budżetowy	Koszt w tys. zł
2016	18 510,5
2017	39 657,2
2018	47 557,2
2019	48 077,2
2020	48 077,2
2021	48 077,2
2022	48 077,2
2023	29 566,6
2024	8 420,0
2025	520,0
Suma:	336 540,4

Szacunkowe obliczenia zostały wykonane na podstawie założeń do rządowego programu pomocy finansowej przygotowanego przez MNiSW. Suma wydatków w poszczególnych latach to średni koszt czesnego, kosztów utrzymania i zakwaterowania dla 100 uczestników programu. W razie wyższych średnich kosztów, liczba nowych uczestników może być mniejsza niż 100.

Środki na pomoc finansową będą przekazywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	Pracodawcy							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Wejście w życie zmian w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.</p> <p>Bezpośredni wpływ na wyżej wymienione obszary będzie miał rządowy program ustanowiony przez Radę Ministrów. Ocena skutków będzie możliwa dopiero na etapie prac nad uchwałą Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu, do czego ma upoważnić przedmiotowy projekt. Podobnie jest w odniesieniu do potencjalnych korzyści.</p>						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie zmian w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.

Bezpośredni wpływ będzie miał rządowy program ustanowiony przez Radę Ministrów. Ocena skutków będzie możliwa dopiero na etapie prac nad uchwałą Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu, do czego ma upoważnić przedmiotowy projekt.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu

Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały ustanawiającej program rządowy nastąpi w roku 2015.

Rozpoczęcie realizacji programu nastąpi od początku roku akademickiego 2016/2017.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Po wejściu w życie zmian w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu. Ocena skutków będzie możliwa dopiero na etapie realizacji programu ustanowionego przez Radę Ministrów na podstawie projektowanej ustawy.

Ewaluacja programu rządowego zostanie przeprowadzona po pierwszym naborze uczestników. Jej celem będzie weryfikacja założeń programu, sposobu rekrutacji i zasad działania. Kolejna ewaluacja programu zostanie przeprowadzona po zakończeniu pierwszego pełnego cyklu kształcenia.

Co roku minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego przedłoży Radzie Ministrów sprawozdanie z realizacji programu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.

Podmiot zgłaszający	Oznaczenie jednostki	Treść uwagi	Propozycja	Stanowisko MNISW
Niezależne Zrzeszenie Studentów	Uwaga ogólna		1) Zapis umożliwiający uczestniczenie w programie również studentom pierwszego stopnia. 2) Pomoc finansowa powinna również przysługiwać studentom będącym w trakcie uzyskania tytułu I stopnia lub tym, którzy jeszcze nie ukończyli trzeciego roku jednolitych studiów.	Uwaga nie została uwzględniona. Oferta programu jest skierowana do grona osób wybierających studia magisterskie, ponieważ osoby te mają już sprecyzowane plany naukowe i zawodowe, bardzo często z powodzeniem realizowane w czasie swoich dotychczasowych studiów w Polsce co jest dodatkowym atutem podczas rekrutacji. Kandydaci zapoznali się ze sposobem nauczania na studiach, znając ofertę polskich uczelni i potrafią wskazać dlaczego dalszy rozwój ich kariery na wybranej uczelni zagranicznej jest im potrzebny. Na poziomie rekrutacji na studia licencjackie najczęściej brak jest tak dobrze sprecyzowanych planów. Kapituła programu może również przyjąć bardziej obiektywne i jednolite kryteria dla kandydatów, ze względu na zbliżony poziom ocenianej grupy.
Niezależne Zrzeszenie Studentów	Uwaga ogólna	Roczny limit pomocy finansowej (do 100 Uczestników) jest zbyt niski w porównaniu do ogólnej liczby studentów w Polsce.		Uwaga nie została uwzględniona. Limit ilości miejsc wynika z możliwości budżetowych państwa. Ciężko jest również porównywać liczbę studentów w Polsce z liczbą oferowanych miejsc w tak prestiżowym programie. Należy tu zastosować inną skalę ilościową – ilość obecnie studiujących Polaków na najlepszych uczelniach świata.
Rady Główna Instytutów Badawczych	Uwaga ogólna		Art. 42a. – sformułowanie „może ustanowić” zastąpić słowem „ustanawiać”	Uwaga nie została uwzględniona. Warunkowość wynika z konieczności przyjęcia przez Radę Ministrów uchwały powołującej program rządowy.
Rady Główna Instytutów Badawczych	Uwaga ogólna	Podpunkt 2) w art. 42a. należy sformułować w taki sposób, aby studenci posiadający tytuł magistra po ukończeniu studiów na pierwszym kierunku, a podejmujący studia na drugim kierunku, nie podlegali automatycznemu wyłączeniu	Paragraf ten w aktualnym brzmieniu może prowadzić do takiego wykluczenia.	Uwaga nie została uwzględniona. Zgodnie z wola wyrażoną w exposé Prezes Rady Ministrów program ma być skierowany do ludzi młodych, którzy w toku prac nad projektem programu zostali dookreśleni jako osoby które nadal studiują i nie ukończyły jeszcze żadnych studiów magisterskich. Kapituła programu może również przyjąć bardziej obiektywne i jednolite kryteria dla kandydatów, ze względu na zbliżony poziom ocenianej grupy.
Komitetu Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Zwiększenie zachęt powrotu do Polski po ukończeniu studiów w zagranicznym ośrodku akademickim. Podział przyznawanych środków na dwie transze. Pierwsza – na podjęcie studiów za granicą, druga – na „aklimatyzację” po powrocie.	W art. 5 projektu ustawy proponujemy dopisać dodatkowy punkt 4 w brzmieniu: „zasady, tryb, formę oraz szczegóły udziałania pomocy finansowej dla studentów objętych programem na podjęcie zaradnictwa lub realizację projektów badawczych po powrocie do Polski.”	Uwaga nie została uwzględniona. Osoby, które otrzymają pomoc finansową, będą zobowiązane do odpracowania 5 lat w ciągu 10 lat od ukończenia studiów. Nie ma potrzeby stworzenia dodatkowych zachęt.
Komitetu Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Zwolnienie z podatku dochodowego powinno być opcjonalne.	Powinno następować tylko wtedy, kiedy student wróci do Polski i podejmie zaradnictwo w przedsiębiorstwie funkcjonującym w Polsce, uczelni wyższej, jednostce badawczej lub też, podejmuje działalność	Uwaga nie została uwzględniona. Osoby, które otrzymają pomoc finansową, będą zobowiązane do odpracowania 5 lat w ciągu 10 lat od ukończenia studiów. Osoby, które nie ukończą studiów będą musiały zwrócić otrzymaną pomoc finansową.
Komitetu Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Konieczne jest wskazanie kryteriów wyboru najlepszych uczelni.	Brak propozycji.	Uwaga nie została uwzględniona. Projekt rozporządzenia już zakłada propozycję takiego rozwiązania.
Komitetu Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Należy zrezygnować z wprowadzania w programie kryterium dochodowego		Projekt ustawy, a także projekt rozporządzenie nie zakłada wprowadzania kryterium dochodowego dla kandydatów do programu.
Komitetu Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Wskazana jest zmiana uzasadnienie w OSR, gdzie wskazano cel, jakim jest uzyskanie do roku 2020, wskaźnika 20% absolwentów polskich uczelni posiadających co najmniej trzymiesięczne doświadczenie międzynarodowe. Ten cel obecnie jest realizowany m.in. w programie Erasmus plus.	Podejmowanie studiów za granicą ma realizować inny cel – wspieranie wybitnych polskich studentów w podejmowaniu studiów na najlepszych uczelniach świata.	Uwaga nie została uwzględniona. Cel, o którym mowa może być realizowany przez kilka programów i inicjatyw. Cel wskazany w OSR - uzyskanie do roku 2020, wskaźnika 20% absolwentów polskich uczelni posiadających co najmniej trzymiesięczne doświadczenie międzynarodowe jest jednak nadrzędnym celem podejmowanych przez rząd RP działań, wynikającym ze strategii. Program pozwoli uzupełnić dostępną w Polsce ofertę skierowaną do młodych osób zainteresowanych studiami/prowadzeniem badań za granicą (m.in. Program Stypendialny dla Młodych Naukowców, Program Stypendialny Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Erasmus+ akcja I - Gwarancje kredytowe dla studentów studiów magisterskich) przez o przyznani się również do poprawy prezentowanego wskaźnika.
Komitetu Polityki Naukowej	Komentarz	Należy poddać dyskusji inne formy wspierania mobilności.	Programy wspierające mobilność doktorantów. Pokrywanie kredytów na studia realizowane za granicą, szkoły letnie dla wyselekcjonowanej grupy studentów.	Uwaga nie została uwzględniona. Obecnie prowadzone prace nad projektem programu dotyczą wyłącznie rządowego programu mającego na celu udzielenie pomocy finansowej studentom przyjętym na studia w zagranicznych ośrodkach akademickich.
				Wykorzystane do tego mogą zostać środki w ramach PO WER (projekt „Włączenie wykładowców z zagranicy posiadających osiągnięcia w pracy naukowej, zawodowej lub artystycznej, w prowadzenie programów kształcenia w polskich uczelniach” oraz „Tworzenie i realizacja wysokiej jakości międzynarodowych studiów doktoranckich, przez podstawowe jednostki organizacyjne uczelni wspólnie z innymi jednostkami naukowymi – RIGOROSUM”) przewidziano na ten cel łącznie 35,5 mln euro. Dodatkowo podobne działania do zaproponowanego będzie możliwe w ramach działania „Realizacja międzynarodowych programów kształcenia, międzynarodowych szkół letnich oraz programów kształcenia w językach obcych, skierowanych zarówno do studentów z Polski, jak i do cudzoziemców”) przewidziano na ten cel 57,5 mln euro.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Uwaga ogólna	Projekt ustawy, ani planowane rozporządzenie nie odnosi się do zasad określenia listy uczelni.	W planowanym rozporządzeniu powinna być podana lista kilkunastu najbardziej elitarnych uniwersytetów na świecie.	Uwaga nie została uwzględniona. Projekt rozporządzenia zawiera zapis o stworzeniu listy, a także zasady jej tworzenia. Ogłoszenie, o którym mowa w projekcie rozporządzenia, będzie zawierało aktualną listę uczelni. Ogłoszenie będzie publikowane w każdym roku funkcjonowania programu. Projekt rozporządzenia zakłada propozycję takiego rozwiązania.
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Uwaga ogólna	Kandydat, aby zgłosić się do udziału w programie rządowym, musi przedstawić dokument potwierdzający pozytywną rekrutację na uczelnię z listy uczelni.	Propozycja wprowadzenia takiego kryterium do projektu rozporządzenia.	Uwaga nie została uwzględniona. Projekt rozporządzenia zakłada szczegółowe zasady warunków odpracowania pomocy naukowej.
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Uwaga ogólna		Równoległe do omawianego rządowego programu, należy przewidzieć i uruchomić programy Międzynarodowych Studiów Doktoranckich.	Uwaga nie została uwzględniona. Obecnie prowadzone prace nad projektem programu dotyczą wyłącznie rządowego programu mającego na celu udzielenie pomocy finansowej studentom przyjętym na studia w zagranicznych ośrodkach akademickich.
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Uwaga ogólna	Należy dookreślić zasady ewentualnych zwrotów pomocy finansowej.	Brak propozycji.	Uwaga nie została uwzględniona. Projekt rozporządzenia zakłada szczególne zasady odpracowania pomocy naukowej.
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Uwaga ogólna		Program powinien być realizowany przez nowo wyspecjalizowaną agendę rządową.	Uwaga nie została uwzględniona. Za obsługę programu będzie odpowiedzialne Biuro Uznanalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej.
Memorandum stowarzyszeń studentów i absolwentów zagranicznych uczelni*			1) Program powinien oferować studentom zróżnicowane źródła finansowania (granty i kredyty) 2) Umożliwienie finansowania dwumiesięcznych studiów podyplomowych 3) Rada Nadzorcza programu powinna składać się z osób pochodzących z różnych środowisk. 3) Propozycja rankingów uczelni wyższych na podstawie, których można ułożyć listę uczelni objętych programem.	Uwaga nie została uwzględniona. 1) Program zakłada przyznanie wyłącznie pomocy finansowej, która musi być odpracowana na terytorium RP. Kredyty nie gwarantują takiej możliwości. 2) Program w obecnej formie zakłada finansowanie studiów II stopnia 3) Projekt aktu wykonawczego do projektu ustawy zakłada zróżnicowany skład organu oceniającego (Kapituła).

* Stanford Polish Student Association, Harvard Polish Society, Polish Club @ MIT, Society of Polish Students at Columbia University, UC Berkeley Alumni, Fulbright Alumni, University of Oxford Polish Society, University of Cambridge Polish Society, LSE Polish Business Society, University College London Polish Society, Imperial College London Polish Society.

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu mającego na celu
udzielenie pomocy finansowej studentom przyjętym na studia w zagranicznych
uczelniach**

Na podstawie art. 42a ust. 13 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa warunki realizacji rządowego programu mającego na celu udzielanie pomocy finansowej wybitnym studentom, zwanego dalej „programem”, w tym:

- 1) sposób i tryb kwalifikowania uczestników programu;
- 2) szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy finansowej w ramach programu oraz formę i szczegółowy zakres tej pomocy;
- 3) przypadki, o których mowa w art. 42a ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) sposób dokumentowania i potwierdzania okoliczności, o których mowa w art. 42a ust. 6 ustawy, w których uczestnicy programu nie są obowiązani do zwrotu udzielonej pomocy finansowej;
- 5) sposób ustalania listy zagranicznych uczelni, do których zakwalifikowanie uprawnia do uczestnictwa w programie.

§ 2. Za realizację programu odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, zwany dalej „ministrem”.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588, 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1046 i 1198.

Rozdział 2

Sposób i tryb kwalifikowania uczestników programu

§ 3. 1. Minister ogłasza nabór do programu.

2. Ogłoszenie o naborze zamieszcza się na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra w Biuletynie Informacji Publicznej oraz udostępnia się w siedzibie ministra, najpóźniej do 15 września każdego roku funkcjonowania programu.

3. Ogłoszenie o naborze zawiera w szczególności:

- 1) termin i miejsce składania dokumentów;
- 2) listę zagranicznych uczelni objętych programem;
- 3) wykaz dokumentów potwierdzających zakwalifikowanie na studia w zagranicznych uczelniach objętych programem;
- 4) tryb przeprowadzenia naboru;
- 5) datę ogłoszenia wyniku naboru;
- 6) wzór wniosku.

§ 4. 1. Osoba zamierzająca wziąć udział w programie, zwana dalej „kandydatem”, jest obowiązana złożyć następujące dokumenty:

- 1) wniosek;
- 2) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia lub zaświadczenie z uczelni, potwierdzające ukończenie trzeciego roku jednolitych studiów magisterskich;
- 3) list motywacyjny z opisem celów zawodowych, jakie chce osiągnąć w związku z udziałem w programie;
- 4) list rekomendujący podpisany przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, z określeniem predyspozycji kandydata do podjęcia studiów w zagranicznej uczelni, w której ubiega się o przyjęcie;
- 5) zaświadczenie lub inny dokument potwierdzający średnią z całego toku studiów;
- 6) informację o działalności społecznej i zawodowej kandydata;
- 7) dokument potwierdzający zakwalifikowanie kandydata do zagranicznej uczelni.

2. Wnioski, które zostaną złożone po terminie określonym w ogłoszeniu nie będą rozpatrywane.

Rozdział 3

Kapituła programu

§ 5. 1. Powołuje się Kapitułę programu, zwaną dalej „Kapitułą”.

2. Zadaniem Kapituły jest merytoryczna ocena wniosków złożonych w ramach naboru.

3. Kapituła działa przy Prezesie Rady Ministrów.

§ 6. 1. Kapituła składa się z 12 członków powoływanych, na wniosek ministra, przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Kapituła składa się z osób będących uznanymi autorytetami z różnych dziedzin nauki, życia społecznego i gospodarczego oraz dających rękojmię prawidłowego wykonywania zadań Kapituły.

3. Członkowie kapituły wybierają ze swojego grona przewodniczącego.

4. Kapituła działa na podstawie uchwalonego na pierwszym posiedzeniu regulaminu pracy.

§ 7. Obsługę administracyjną Kapituły zapewnia urząd obsługujący ministra.

Rozdział 4

Ocena wniosków

§ 8. 1. Ocenę formalną wniosków przeprowadza urząd obsługujący ministra.

2. Ocenę merytoryczną wniosków przeprowadza Kapituła na podstawie złożonych dokumentów oraz rozmów kwalifikacyjnych.

3. Rozmowy kwalifikacyjne są przeprowadzane przez co najmniej trzech członków Kapituły.

§ 9. Kapituła przedstawia ministrowi ranking kandydatów stworzony na podstawie oceny złożonych dokumentów oraz rozmów kwalifikacyjnych.

§ 10. 1. Na podstawie listy rankingowej kandydatów minister wydaje rozstrzygnięcie w przedmiocie udzielenia pomocy finansowej.

2. Pomoc finansowa jest przekazywana na podstawie umowy zawieranej między ministrem a uczestnikiem programu.

3. Warunkiem podpisania umowy jest przedstawienie przez Kandydata, dokumentu potwierdzającego wysokość kosztów czesnego w uczelni przyjmującej.

Rozdział 5

Pomoc finansowa

§ 11. Pomoc finansowa udzielana w ramach programu obejmuje środki na pokrycie kosztów czesnego.

§ 12. 1. Na pokrycie kosztów utrzymania, przejazdów i ubezpieczenia Uczestnikowi przysługuje 60% diety obowiązującej dla docelowego państwa podróży, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

2. Na pokrycie kosztów zakwaterowania Uczestnikowi przysługuje 20% diety obowiązującej dla docelowego państwa podróży, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

§ 13. 1. Uczestnicy programu, którzy pobierali stypendium socjalne na ostatnim roku studiów przed ubieganiem się o udział w programie mogą otrzymać zwrot opłaty rekrutacyjnej.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, obejmuje koszty egzaminów wstępnych, egzaminów językowych, wymaganych przy rekrutacji na uczelnię przyjmującą.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, jest zwracana na rachunek uczestnika, po zawarciu umowy, na podstawie dokumentów przedstawionych przez uczestnika programu.

§ 14. Pomoc finansowa jest udzielana w walucie państwa, w którym znajduje się siedziba zagranicznej uczelni.

§ 15. 1. Pomoc finansowa na pokrycie czesnego jest przekazywana na warunkach oraz w terminach określonych w umowie.

2. Pomoc finansowa na utrzymanie i zakwaterowania jest przekazywana raz na kwartał, na warunkach określonych w umowie.

§ 16. Umowa o udzielenie pomocy finansowej, o której mowa art. 42a ust. 11 ustawy, określa w szczególności:

- 1) zobowiązanie do zwrotu pomocy finansowej w sytuacji, gdy uczestnik programu nie podejmie studiów albo lub ich nie ukończy;

- 2) obowiązki informacyjne uczestnika programu wobec ministra w zakresie jego wyników w nauce;
- 3) sposób dokonywania płatności na rachunek bankowy uczestnika programu;
- 4) obowiązek poinformowania o otrzymaniu przez uczestnika programu innej pomocy finansowej na pokrycie kosztów czesnego, w celu uniknięcia podwójnego finansowania;
- 5) warunki wypowiedzenia i odstąpienia od umowy;
- 6) sposób udzielania przez uczestnika programu informacji o podjęciu i realizacji działań, o których mowa w art. 42a ust. 6 ustawy.

Rozdział 6

Szczególne przypadki zwolnienia z obowiązku zwrotu udzielonej pomocy finansowej oraz sposób ich dokumentowania i potwierdzania

§ 17. Uczestnik programu nie jest obowiązany do zwrotu udzielonej pomocy finansowej w przypadku:

- 1) skreślenia z listy studentów z powodu nieobecności na zajęciach,
- 2) niepodjęcia pracy

– z przyczyn wynikających ze stanu zdrowia albo z konieczności sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem do lat dwóch, albo z konieczności sprawowania przez Uczestnika samotnie wychowującego dziecko opieki nad dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

§ 18. 1. Stwierdzenie wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 17, następuje na wniosek uczestnika programu.

2. Wniosek o zwolnienie z obowiązku zwrotu udzielonej pomocy finansowej składa się do ministra wraz z dokumentami potwierdzającymi okoliczności, o których mowa w § 17.

3. W terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku minister informuje uczestnika programu o sposobie rozpatrzenia wniosku.

Rozdział 7

Lista zagranicznych uczelni

§ 19. 1. Listę zagranicznych uczelni sporządza minister, w oparciu o najnowszą edycję Akademickiego Rankingu Uniwersytetów Świata.

2. Lista obejmuje:

- 1) pierwsze 15 uczelni z Akademickiego Rankingu Uniwersytetów Świata;

- 2) uczelnie znajdujące się w pierwszej 10-ce jednej z 5 list branżowych rankingu.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów jest określenie szczegółowych zasad realizacji programu rządowego ustanawianego na podstawie art. 42a ust. 1 dodanego do ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) ustawą z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. poz. ...). Podstawę prawną projektowanego rozporządzenia stanowi art. 42a ust. 13 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Projekt aktu wykonawczego uszczegóławia ustawowe warunki realizacji rządowego programu, tj. sposób i tryb kwalifikowania uczestników programu; szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy finansowej oraz formę i szczegółowy zakres tej pomocy; przypadki losowe, w których uczestnik programu nie zwraca udzielonej pomocy i sposób ich udokumentowania, a także sposób ustalania listy zagranicznych uczelni, do których zakwalifikowanie uprawnia do uczestnictwa w programie.

Projekt przewiduje, że za realizację programu odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Ponadto w projekcie określono katalog dokumentów, do złożenia których będą zobowiązani kandydaci. Rekrutacja będzie przeprowadzana po ogłoszeniu przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego naboru do programu.

Projekt zakłada również powołanie Kapituły programu, której podstawowym zadaniem będzie merytoryczna ocena wniosków złożonych przez kandydatów. Kapituła będzie się składać z osób będących uznanymi autorytetami z różnych dziedzin nauki, życia społecznego i gospodarczego. Obsługę administracyjną Kapituły zapewnić będzie urząd obsługujący ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Zgodnie z ustawą podstawą udzielania pomocy finansowej będzie umowa zawierana przez uczestnika programu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego. Przedmiotowy projekt zawiera uszczegółowienie zakresu tej umowy poprzez określenie jej podstawowych elementów.

Ponadto projekt wskazuje również katalog przypadków o charakterze losowym, w których pomoc finansowa udzielona uczestnikowi programu nie będzie podlegała zwrotowi. Projekt

przewiduje, że w razie zaistnienia przypadków losowych, zwolnienie z obowiązku zwrotu pomocy finansowej będzie możliwe po złożeniu przez uczestnika programu wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

W projekcie określono również sposób ustalania listy zagranicznych uczelni, do których zakwalifikowanie uprawnia do uczestnictwa w programie. Zgodnie z założeniem programu uczelniami objętymi programem pomocy finansowej będą uczelnie o światowej renomie, które znajdują się w czołówce Akademickiego Rankingu Uniwersytetów Świata, publikowanego przez *Institute of Higher Education* przy Uniwersytecie Jiao Tong w Szanghaju.

Projekt przewiduje, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu mającego na celu udzielenie pomocy finansowej studentom przyjętym na studia w zagranicznych uczelniach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr hab. Daria Lipińska – Nałęcz, Podsekretarz Stanu w MNiSW</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Korowajczyk, Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej e-mail: marek.korowajczyk@nauka.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.01.2015 r.</p> <p>Źródło: <i>Exposé</i> Prezes Rady Ministrów</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów:</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Akt wykonawczy, o którym mowa w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych reguluje w sposób szczegółowy warunki realizacji programu rządowego, o którym mówi projektowana ustawa.

Rozporządzenie szczegółowo określa sposób i tryb kwalifikowania uczestników programu, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy finansowej oraz formę i szczegółowy zakres tej pomocy, przypadki losowe, o których mowa w art. 42a ust. 6 pkt 2 ustawy, sposób dokumentowania i potwierdzania przypadków, w których uczestnicy programu nie są zobowiązani do zwrotu udzielonej pomocy finansowej, a także sposób ustalania listy zagranicznych uczelni, do których zakwalifikowanie uprawnia do uczestnictwa w programie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nie dotyczy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Rady Ministrów	1		Kapituła, o której mowa w rozporządzeniu działa przy Prezesie Rady Ministrów.
Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego	1		Minister przyznaje pomoc finansową uczestnikom programu.
Studenci i absolwenci ubiegający się o przyjęcie na studia w zagranicznych uczelniach			Umożliwienie wybitnym studentom studiowania w najlepszych ośrodkach akademickich na świecie.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie przekazany do konsultacji publicznych do:

- 1) Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- 2) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 3) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 4) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 6) Polskiej Akademii Nauk;
- 7) Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 8) Polskiej Akademii Umiejętności;

- 9) Komitetu Polityki Naukowej;
- 10) Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych;
- 11) Rady Młodych Naukowców;
- 12) Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
- 13) Parlamentu Studentów RP;
- 14) Niezależnego Zrzeszenia Studentów;
- 15) Zrzeszenia Studentów Polskich;
- 16) Fundacji na rzecz Nauki Polskiej;
- 17) Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 18) Rady Działalności Pożytku Publicznego przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej;
- 19) Rzecznika Praw Absolwenta;
- 20) Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- 21) Stowarzyszenia TOP 500 Innovators.

Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania reprezentatywnym organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, odpowiednio na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167), tj. Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Konfederacji Lewiatan, Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Wolnym Związkiem Zawodowym „Sierpień 80” i Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2013 r. poz. 979).

Wyniki konsultacji publicznych zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	18,5	39,6	47,6	48,1	48,1	48,1	48,1	48,1	29,6	8,4	0,52	336,5	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Limit wydatków w dziesięcioletnim okresie funkcjonowania programu, a także mechanizm korygujący określa projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.</p> <p>Rozporządzenie określa warunki przyznania pomocy finansowej w ramach limitów określonych w ustawie.</p> <p>Środki na pomoc finansową, o której mowa w akcie wykonawczym będą przekazywane z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	W związku z tym, w latach funkcjonowania programu, a także w późniejszym okresie polski rynek pracy powiększy się o grono dobrze wykształconych specjalistów, którzy przyczynią się do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki, ale także do utworzenia nowych miejsc pracy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz	

9. Wpływ na rynek pracy

Osoby, które w ramach programu uzyskały pomoc finansową na pokrycie kosztów studiów w zagranicznych uczelniach, na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego

nie będą musiały zwracać otrzymanej pomocy finansowej, jeżeli w okresie 10 lat od ukończenia tych studiów przez okres 5 lat będą odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne na terytorium RP. W związku z tym polski rynek pracy uzyska dostęp do dobrze wykształconych specjalistów, którzy znajdą zatrudnienie w podmiotach działających na terytorium RP lub zainicjują własną działalność gospodarczą, przez co stworzą dodatkowe miejsca pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ inne: szkolnictwo wyższe		

Omówienie wpływu

Z obowiązku zwrotu pomocy finansowej zwolnieni będą również uczestnicy programu, którzy w okresie 10 lat od ukończenia studiów w zagranicznej uczelni ukończą studia trzeciego stopnia w jednostce organizacyjnej posiadającej uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1852).

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały ustanawiającej program rządowy oraz wydanie rozporządzenia na podstawie art. 42a ust. 13 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym nastąpi w roku 2015. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego – od III kwartału 2015 do II kwartału 2025.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja programu rządowego zostanie przeprowadzona po pierwszym naborze uczestników. Jej celem będzie weryfikacja założeń programu, sposobu rekrutacji i zasad działania. Kolejna ewaluacja programu zostanie przeprowadzona po zakończeniu pierwszego pełnego cyku kształcenia. Zgodnie z projektem rozporządzenia minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego będzie przedstawiał Radzie Ministrów, w terminie do dnia 31 grudnia, sprawozdanie z przebiegu realizacji programu za rok poprzedni.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.